

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W NOWYM TOMYŚLU

1. Założenia WSDZ

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System ten określa rolę i zadania nauczycieli w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy.

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę średnią, ma plany na przyszłość.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym aktem – to długotrwały proces stanowiący sekwencje decyzji podejmowanych przez wiele lat.
- Na wybór zawodu składają się: wiedza na temat własnych predyspozycji i umiejętności, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy.
- Preferencje edukacyjne i zawodowe są zależne od uwarunkowań wewnętrznych (cechy osobowości, temperament, zdolności) i zewnętrznych człowieka (doświadczenia, otoczenie społeczne).
- Szkoła podstawowa obok rodziny stanowi środowisko mające istotny wpływ na podejmowanie decyzji edukacyjnych uczniów.
- Działania w ramach WSDZ powinny być zaplanowane, spójne, prowadzone w sposób ciągły i systematyczny.

Zgodnie z modułową strukturą programu w każdej klasie przewiduje się realizację celów z następujących obszarów:

- poznawanie siebie (własnych zasobów),
- świat zawodów i rynek pracy,
- rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie,
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

2. Podstawy prawne

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r.- Prawo Oświatowe, (Dz.U. z 2017r. poz. 59).
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019r. poz. 325)
- Rozporządzenie MEN z dnia 09.08.2017 w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie MEN z dnia 16.08.2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach Dz.U. 2108, poz. 1647

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach Dz. U. 2019, poz. 323
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół - §2 ust. 1, pkt. 3 i §4 ust. 1 pkt. 4, załącznik 1. Dz. U. z 2019r poz. 639

W roku szkolnym 2020/2021 doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I-VI szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w klasach VII i VIII szkół podstawowych na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego jak również na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego .

Przewidziane w WSDZ działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym czego się uczą a dalszą edukacją i karierą zawodową.

3. Cele WSDZ

Celem realizowanego w szkole doradztwa zawodowego w oparciu o WSDZ jest wstępne zapoznanie uczniów wybranymi zawodami i środowiskiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy dzieci wobec pracy i edukacji, a także pobudzanie i rozwijanie zdolności oraz zainteresowań dzieci.

Głównym celem orientacji zawodowej w klasach I-III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań i pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV-VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stworzenie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań i pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

1. Poznają własne predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia
2. Rozwijają własne umiejętności i kompetencje oraz kształtują właściwe relacje społeczne
3. Wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje, talenty, potrafią określić swoje mocne strony, a także są świadomi swoich ograniczeń
4. Mają motywację do działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego
5. Znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru szkoły
6. Posiadają informacje o zawodach i ogólnej sytuacji na rynku pracy

Nauczyciele:

1. Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów
2. Rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów

3. Realizują tematy zawodoznawcze metodami aktywnymi zgodnie z podstawą programową
4. Znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady rekrutacji
5. Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji lub kierują do specjalistów
6. Włączają przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w procesie orientacji i doradztwa zawodowego w szkole

Rodzice:

1. są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli 'doradców'
2. znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu
3. znają ofertę szkół ponadpodstawowych i zasady oraz terminarz rekrutacji
4. angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy)
5. wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych

4. Realizatorzy i uczestnicy

Realizację zadań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy, specjaliści m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy oraz inne osoby zatrudnione w szkole np. pielęgniarka szkolna. Na każdym przedmiocie nauczyciele realizując podstawę programową odnoszą się do treści z obszaru doradztwa zawodowego.

Doradca zawodowy udziela uczniom pomocy w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami, nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozy rynku pracy oraz nowoczesne środki przekazywania informacji.

Koordynator doradztwa zawodowego bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, przeprowadza ewaluację i sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- 2) prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 7 ustawy;
- 3) opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologami lub pedagogami, programu, o którym mowa w § 5 ust. 1, oraz koordynacja jego realizacji;
- 4) wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie, o którym mowa w § 5 ust. 1;
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Zadania nauczycieli i specjalistów szkolnych w zakresie doradztwa zawodowego:

Doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny diagnozują potrzeby oraz możliwości uczniów, udzielają indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych, w zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych prowadzą zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem i autoprezentacji, kierują uczniów do specjalistycznych placówek, pedagog bada losy absolwentów.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, prezentują treści zawodoznawcze oraz ofertę rynku edukacyjnego, wspierają uczniów i ich rodziców w procesie doradczym

Nauczyciele zajęć komputerowych prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich i lokalnego rynku pracy i rynku edukacyjnego, pomagają uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczą komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazują sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym nauki i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom treści o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkudzaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przedmiotów przyrodniczych Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii. Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej.

Nauczyciele historii i WOS-u informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają

ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciele etyki przedstawiają znaczenie i wartość pracy w życiu człowieka, etykę zawodową, pomagają tworzyć uczniom ich własne systemy wartości. Pomagają poznać siebie, przyjąć odpowiedzialność za siebie. Przekazują wiedzę o znaczeniu praw i obowiązków, zasad i reguł postępowania w życiu człowieka. Uczą prowadzenia dyskusji i umiejętności uzasadniania opinii dotyczących zjawisk w społeczności lokalnej.

Nauczyciel muzyki zapoznaje uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazuje wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczy gry na instrumentach.

Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej. Zapoznaje z zawodami z dziedziny techniki.

Nauczyciele bibliotekarze udostępniają czasopisma związane z edukacją oraz literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, informacje o lokalnym rynku edukacyjnym – ulotki.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

5. Treści programowe realizacji programu

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I-III szkół podstawowych

1. POZNANIE SIEBIE

Uczeń:

1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI szkół podstawowych

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

C. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, a w klasach VII i VIII podczas grupowych zajęć z doradztwa zawodowego, wynikających z ramowych planów nauczania, prowadzonych przez doradcę zawodowego.

Działalność Szkolnego Zespołu ds. Doradztwa Zawodowego (w tym: koordynatora realizującego działania w ramach WSDZ)

Zadania:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- wskazywanie osobom zainteresowanym źródeł informacji na temat rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom,
- prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w planowaniu kariery zawodowej,
- kierowanie w sprawach trudnych do doradców zawodowych w PPP,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej szkoły,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami,
- współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań WSDZ,
- podnoszenie własnych kwalifikacji,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa,
- sporządzanie sprawozdań z przeprowadzonych działań,
- ewaluacja.

6. Spodziewane efekty wynikające z wdrożenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

1. Uczniowie lepiej poznają siebie, swoje mocne i słabe strony,
2. Uświadomią sobie potrzebę rozpoznawania własnych predyspozycji potrzebnych do wykonywania określonych czynności (zawodów),
3. Zdobędą wiedzę dotyczącą efektywnego komunikowania się z innymi ludźmi,
4. Zdobędą wiedzę dotyczącą ścieżek kształcenia oraz informację o różnych zawodach,
5. Poznają w ogólnym zarysie rynek pracy,
6. Zdobędą wiedzę o systemie kształcenia ponadpodstawowego
7. Poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych
8. Efektywniej będą podejmować decyzje o dalszym kształceniu,
9. Rozumieją ideę uczenia się przez całe życie,
10. Z pomocą rodziców, nauczycieli lub innych specjalistów będą potrafili rozwiązywać problemy edukacyjno-zawodowe,
11. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie doradztwa zawodowego.

7. Ewaluacja

Ewaluacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów

i rodziców. W tym celu prowadzona będzie obserwacja zajęć grupowych, zebrane zostaną informacje zwrotne od uczniów i rodziców (badanie ewaluacyjne) a następnie sporządzone zostanie sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Szczegółowy plan ogólnoszkolnych działań doradczych w roku szkolnym 2020/ 2021

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas	<p>Prowadzenie systematycznej diagnozy mocnych stron uczniów, podczas zajęć ramach godzin z wychowawcą.</p> <p>Udzielanie informacji zwrotnych uczniom o ich mocnych stronach i dobrych możliwościach</p> <p>Prowadzenie badań diagnostycznych dotyczących zainteresowań zawodowych i predyspozycji uczniów podczas zajęć z doradcą zawodowym w klasach VII i VIII</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Wszyscy nauczyciele i specjaliści szkolni</p> <p>Doradca zawodowy</p>	<p>Podczas bieżącej pracy z uczniami przez cały rok szkolny 2020/2021</p> <p>Zgodnie z harmonogramem pracy z klasami</p>
2.	Przekazanie informacji o prowadzonych działaniach w zakresie doradztwa zawodowego rodzicom uczniów, w szczególności rodzicom uczniów klas VII i VIII	<p>Udostępnienie treści Wewnętrznszkolnego Systemu Doradczego.</p> <p>Przekazanie rodzicom o sposobie osobistego zapoznania się z treścią WSDZ</p>	<p>Administrator szkolnej strony internetowej</p> <p>wychowawcy</p>	X 2020
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
2.	Gromadzenie i udostępnianie	Uaktualnienie informacji o lokalnej ofercie	Doradca zawodowy Pedagog szkolny,	IX-VI 2020/2021

informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	edukacyjnej	psycholog szkolny, Nauczyciele bibliotekarze	Na bieżąco
	Przygotowanie i upowszechnienie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli źródeł aktualnych informacji o zawodach i rynku pracy oraz rynku edukacyjnym .		
	Udostępnianie informacji o działaniach dotyczących doradztwa zawodowego podejmowanych przez inne instytucje (PPP, CWRKDiZ w Poznaniu i inne)	Doradca zawodowy	
	Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć.	Doradca zawodowy	Na bieżąco

Obszar 3. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.

Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	Sprawozdanie z realizacji zadań WSDZ	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy.	06. 2021
2.	Działalność informacyjna	Umieszczenie dokumentu WSDZ na stronie internetowej szkoły, Kontakt elektroniczny z rodzicami i udostępnianie informacji na temat doradztwa zawodowego Umieszczanie informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły.	Doradca zawodowy, administrator strony internetowej szkoły, Doradca zawodowy Nauczyciele prowadzący zajęcia	IX-VI 2020/2021

Obszar 4. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje dla nauczycieli	Udzielenie konsultacji, porad, wsparcia dla nauczycieli realizujących treści z zakresu doradztwa zawodowego	Doradca zawodowy Pedagog szkolny, psycholog szkolny,	IX-VI 2020/2021 wg potrzeb
2.	Współpraca z innymi	Kierowanie uczniów ze	Doradca zawodowy	IX-VI 2020/2021

instytucjami	<p>specjalnymi potrzebami i zainteresowanymi uczniów na indywidualne poradnictwo-educacyjno zawodowe do PPP lub innych placówek oferujących taką formę pomocy</p> <p>Projekt „Noc Zawodowców” organizowany przez CWRKDiZ w Poznaniu</p>	Wychowawcy	wg potrzeb
X. 2020			

Obszar 5. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.

MODUŁ : POZNANIE SIEBIE

Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	<p style="text-align: center;">Tematyka zajęć w klasach VII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W czym może mi pomóc doradca zawodowy? – zajęcia organizacyjne 2. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. Możliwe reakcje na zmianę. 3. Podejmowanie decyzji edukacyjno zawodowej – co trzeba wziąć pod uwagę? 4. System szkolnictwa w Polsce, różne ścieżki kariery 5. Samoocena, moje mocne i słabe strony, moje zasoby 6. Moje zainteresowania i osobowość zawodowa; portfolio. 7. Rynek pracy – co to jest? 8. Świat zawodów 9. Zawody schyłkowe i zawody przyszłości, zawody deficytowe i nadwyżkowe. 10. Praca w życiu człowieka, różne formy zatrudnienia 	Doradca zawodowy	IX – VI 2020/2021 wg harmonogramu zajęć

	<p style="text-align: center;">Tematyka zajęć w klasach VIII:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jak podjąć trafną decyzję edukacyjno – zawodową. 2. Lokalny i globalny rynek edukacyjno – zawodowy 3. Praca za granicą – szanse i zagrożenia 4. Kwalifikacje i kompetencje zawodowe (twarde, miękkie, zatrudnialność, prekariat). 5. Autoprezentacja - oto ja na rynku pracy. 6. Wartości cenione w życiu i aktywności zawodowej 7. Osobowość zawodowa - pogłębiona diagnoza 8. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych, zasady, dokumenty. Jak dopełnić formalności. 9. Poszukiwanie pracy 10. Dokumenty aplikacyjne 	<p style="text-align: center;">Doradca zawodowy</p>	<p style="text-align: center;">IX – VI 2020/2021 wg harmonogramu zajęć</p>
--	--	---	--

Ze względu na sytuację epidemiczną w bieżącym roku szkolnym do odwołania nie przewiduje się wizyt zawodoznawczych, mających na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców, w jednostkach prowadzących kształcenie zawodowe lub w placówkach i centrach oferujących grupowe poradnictwo edukacyjno - zawodowe.

Podczas realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego do pracy z uczniami wykorzystywane będą materiały rekomendowane przez:

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej

Instytut Badań Edukacyjnych